Герберт УЕЛЛС

ЯК МОЯ МАТУСЯ СХОДИЛА НА ПІК СМЕРТІ

Розповідаючи про свій перший аероплан і польоти на ньому, я, здається, вже згадував, що в Арозі я поставив своєрідний рекорд: за три дні тричі падав у льодовикові розколини. Було це ще до того, як зі мною пішла в гори моя матуся. Коли вона приїхала, я зразу помітив, що вигляд у неї стривожений, стомлений, навіть змучений. І ось, щоб звільнити стареньку від готельної метушні та надокучливих пліток, я спакував її саму та два ранці й вирушив на північ у тривалу, веселу й оздоровчу прогулянку. Однак поблизу Снійоха у матусі вискочив на нозі пухир, і нам довелося зупинитись у готелі "Магенруе". Матуся поривалася йти далі, навіть із пухирем на нозі, — мені зроду не випадало бачити другої такої мужньої людини, — проте я заявив: "Ні! Тут альпіністський готель, і мене цілком влаштовує це життя між небом і землею. Ти сидітимеш на терасі й дивитимешся в підзорну трубу, а я тим часом трохи поблукаю по вершинах".

— Гляди мені, щоб нічого не сталося! — наказала вона.

— Ручитися не ручусь, матусю, — відповідаю, — але я весь час пам’ятатиму, що я — єдиний у тебе син.

І я вирушив у мандри...

Ох, не хочеться про це згадувати, але вже через два дні я пересварився з усіма альпіністами в готелі. Вони просто не могли мене терпіти. Їх дратувала моя шия з випнутим борлаком (у більшості з них голова сиділа просто на плечах), моя манера триматись і задирати свій авіаторський ніс аж до гірських вершин. Дратувало їх те, що я вегетаріанець і анітрохи від цього не страждаю. А ще їх дратував мій костюм із грубої саржі, тобто поєднання в ньому кольорів — зеленого й

жовтогарячого. Самі вони були якісь безвиразні — з тої породи людей, котрих я називаю книжними хробаками. Такі, розумієте, обачні, правильні, й усі переважно з Оксфорда. Вони й у гори лізли так уже обережненько, ніби несли на собі повні ранці яєць. А вигляд у кожного глибокодумний, куди твоє діло, і хоч би що в нього запитай, він покиває головою і відповість щоразу те саме: "О, це досить ризиковано!" Порад провідників та всіляких там інструкцій вони додержувалися дуже пильно, а класифікували один одного за кількістю сходжень: у того це, мовляв, дев’яте, у цього — десяте, і так далі. А я був новак і мав лише помовчувати. Тільки ж вони не на того натрапили!

Я сидів у курильній кімнаті, посмоктував свою люльку з гігієнічною травою — вони казали, що вона пахне так, наче в садку спалюють сміття, — і чекав нагоди вставити своє слово й трошки пополоскати їм мізки. Бо вони геть забули про свою звичну стриманість і відверто виказували мені свою неприязнь.

— А знаєте, друзі, — озвався я, — надто вже серйозно ви ставитесь до цих клятих гір. Вони люблять устругнути штуку, це правда, але й вам треба показати їм, що ви люди теж із гумором.

А вони скоса позирають на мене й мовчать.

— Теж мені велика радість — повзати отак по горах! Колишній альпінізм залишив скалелазам у спадок не тільки альпенштоки та мотузяні драбини, але й якусь дивну безтурботність. Ось як я розумію альпінізм.

— Ви — це не ми! — озвався червонопикий тип, уся шкіра в якого лисніла від пухирів і лущилась.

У його словах я почув неприховане бажання знищити мене.

— О, в цьому немає сумніву, — спокійно промовив я і пахнув хмаркою трав’яного диму.

— Коли ви матимете хоч якийсь досвід, тоді у вас буде правильніше уявлення про все це, — сказав інший альпініст, остаркуватий молодик із сивою борідкою.

— А я ще зроду нічого не навчався на досвіді, — відповів я.

— Воно й видно! — підпрягся ще один. Тепер хід був мій. Я був саме втілення спокою.

— Я маю намір ще підкорити Пік Смерті, перше ніж спускатися вниз, — заявив я, і всім їм аж роти заціпило.

— І коли ж ви збираєтесь униз?

— Та десь через тиждень, — спокійно відповів я.

— Але ж таке сходження не для того, хто в горах уперше! — не змовчав шолудивий.

— А вам братися за це діло й поготів не варто, — докинув ще один.

— З вами не піде жоден провідник!

— Безглузда витівка!

— Пуста похвальба!

— Хотів би я на це поглянути!

Я дав їм кілька хвилин покипіти, а коли вони трохи охололи, роздумливо промовив:

— Візьму я, мабуть, з собою і матусю. Вона в мене невеличка, дай їй боже здоров’я, зате ж яка загартована!

З моєї погано прихованої усмішки вони зрозуміли, що наша суперечка завершилася внічию. Хтось із них іще щось промимрив, але тим вони мусили й удовольнитися. І забубоніли про щось своє, відверто мене ігноруючи. А мій намір після цього став іще твердіший. Коли треба довести, що я не боягуз, із пантелику мене ніхто не зіб’є. І ось я вирішив, що матуся неодмінно піде зі мною на Пік Смерті, куди не доповзала й половина отих напиндючених мудрагелів, — хай навіть у цій спробі я загину чи осиротію.

І я сказав їй про це вже на другий день. Вона саме сиділа на терасі в шезлонгу, загорнувшись у гору пледів, і милувалася гірськими вершинами.

— Затишно? — спитав я.

— Дуже, — відповіла вона.

— Відпочиваєш?

— Тут так хороше!

Я підійшов до поручнів тераси.

— Бачиш он ту вершину, матусю!

Не розплющуючи очей, вона щасливо всміхнулася й кивнула головою.

— То Пік Смерті. Післязавтра нам з тобою треба буде вийти на нього.

Вона трохи розплющила очі.

— Схил там, любий, мабуть, крутий? — запитала матуся.

— Я все підготую, — відповів я, а вона всміхнулася на знак згоди і знов заплющила очі.

— Як тільки будеш готовий, зразу й вирушимо, — промовила матуся.

Того ж дня я спустився пополудні в долину й поїхав до Даксдама, щоб придбати спорядження і найняти провідників та носіїв. А назавтра вже цілий день тренувався — ходив по горах та льодовиках, що були над нашим готелем. Авторитету це мені, правда, не додало. Двічі я там послизнувся. Першого разу впав у розколину (чого й прагнув) , і три альпіністи, що саме йшли на Кіндершпіц, понад годину виловлювали мене звідти. На другий раз сам утримався, але випустив кригоруб на голови людей, що підіймалися до льодовика Гампі. Кригоруб чудом нікого не зачепив, але вони там зчинили такий ґвалт, ніби я повибивав мізки всій групі. Почули б ви, як вони висловлювались, і три жінки, що йшли з ними, до речі, теж!

А на другий день альпіністи зібралися й вирішили гуртом завадити нам виступити в похід. Вони нацькували на нас хазяїна готелю, вмовляли й так і сяк матусю і на всі заставки паплюжили двох моїх провідників. А хазяїнів брат навіть виявився затятим ворогом моїх людей.

— Два роки тому, — повідомив він, — вони загубили тут одного чоловіка.

— Добре, хоч не двох! — кинув я.

Мій жарт збив його з пантелику й застряг у нього в голові, як риб’яча кістка в горлі, — англійський гумор до цього чоловіка просто не доходив.

Тоді прибіг отой шолудивий і заходився перебирати наше спорядження. І все питає: "А це ви взяли?.. А це?.."

— Принаймні про дві речі ми не забули, — заявив я, безсоромно розглядаючи його ніс. — Про вуалетку й вазелін.

Ще й тепер пригадую, як ми виступали в похід. Десь за футів двісті над нами було міжгір’я, а сам готель з його вивіскою та вікнами, — він стояв на широченному голому плоскогір’ї, від якого нам було на добру тисячу футів ближче до західного відрога гірського масиву, — вимальовувався на тлі горбкуватої, помережаної зеленими прожилками скелі, вкритої тут і там латками снігу й темними смужками рододендронів. Перед нами бігла, звиваючись між валунами, дорога — то вниз, до камінців, викладених через гірський потік, то вгору, на його другий бік, до льодовика Магенруе, звідки ми мали піднятися на скелі ліворуч, а тоді піти по глетчеру до виступів на прямовисному західному схилі.

Пора була рання, сонце ще тільки сходило, і далина перед нами була повита холодним блакитним серпанком. Усі мешканці готелю повилазили з ліжок, щоб подивитись на це видовище, і тепер стояли мовчазним гуртом (дехто тільки сяк-так прикривши тіло, аж непристойної) і спостерігали наш вихід. Останні слова, які долетіли до мене, були:

— Нічого в них не вийде, вони вернуться!

— Звичайно, ми повернемось! — гукнув я. — Можете за нас не хвилюватися!

І ми вирушили в дорогу — спокійно, неквапно, спершу через гірський потік, а тоді все вгору й угору до засніжених схилів і льодовикових виступів Піка Смерті. Пригадую, якийсь час ми йшли й мовчали, а потім раптово, коли все довкола заіскрилося в промінні вранішнього сонця, розмова ніби відтанула й полилася струмком.

Серед наших речей було кілька таких, котрих я не хотів показувати моїм колегам-альпіністам, і тому не став пояснювати, навіщо найняв п’ятьох носіїв, хоч багажу було менше, ніж на трьох. Та коли ми підійшли до глетчера, я вирішив трохи відкрити свої карти й дістав міцний мотузяний гамак. Ми поклали в нього матусю, добре закутали її пледом і обмотали його кількома стрічками. Потім стали вервечкою і зв’язалися вірьовкою: я — передостанній, попереду і позад мене провідники, а посередині матуся — її несли двоє носіїв. Я пропустив альпеншток крізь дві дірки, зроблені під ранцем у плечах куртки, й завдяки цьому моя постать стала схожою на літеру "Т". І тепер, коли я падав у льодовикову розколину, — а я рідко яку з них пропускав, — то застрягав у ній і легко вибирався нагору, щойно натягувалась вірьовка. Одне слово, коли не брати до уваги кількох несподіваних посміків, які так потішили мою матусю, то поки що все йшло гладенько.

І ось ми вже на другому березі, перед нами гірський схил, і долати його треба з розумом. Звідси нам треба було дертися по виступах, які нам подарувала природа. І тут моя матуся виявилась просто знахідкою. Ми перекинули її через широченну ущелину — одну з тих, які відділяють скелю від глетчера (не пригадую вже, як їх називають по-науковому), — розпакували, і тепер, коли підходили до наступного виступу, два мої провідники брали її і вмить закидали на нього — добре, що матуся була як пір’їнка. Потім вона подавала звідти ногу першому з нас, а той хапався за неї і підтягався нагору. Матуся щоразу казала, що ми відірвемо їй ногу; ми обоє до упаду реготали, і вся група мусила спинятися й чекати, поки ми вгамуємось.

А загалом це був досить стомливий відтинок нашого маршруту, й аж через добрих дві години ми дісталися на самісінький гребінь гори.

— Вниз іти буде важче, — попередив нас старший провідник.

Я вперше озирнувся назад, і в мене, сказати по щирості, запаморочилась голова. Переді мною лежав льодовик, нібито й не дуже великий, але між ним і скелями зяяло чорне провалля!

Якийсь час ми підіймалися скелястим хребтом спокійно, без пригод. Правда, розбурчався один із носіїв — йому попав у ногу камінець, що спорснув з-під мене.

— Воєнний інцидент! — пожартував я, але йому, видно, було не до жартів, і хоча другий камінець із-під моїх ніг у нього й не поцілив, він уже просто заголосив.

Однак я не зрозумів з його голосіння жодного слова, хоч він був певен, що висловлюється по-німецькому.

— Він каже, що ти міг його вбити, — пояснила мені матуся.

— "Люди кажуть... Що ж, хай кажуть!.." — продекламував я у відповідь.

Я запропонував відпочити й підкріпитися, але старший провідник мою ідею відкинув. Мовляв, ми вже й так згаяли силу часу, а спускатися другим схилом у сонячну погоду небезпечно — може статися сніговий обвал. І ми пішли далі. Коли завертали на другий бік гори, я озирнувся й глянув на наш готель — він скидався звідси на цятку неправильної форми — ще й показав чи то ніс, чи то дулю тим, хто міг дивитися на нас ізнизу в підзорну трубу.

І все ж таки сніговий обвал ми спричинили. Провідник, котрий ішов позаду, заходився на повен голос проказувати молитви, хоч на нас самих упало всього-на-всього кілька снігових грудок. Основна маса лавини шугонула за кілька ярдів збоку. Ми в ту мить стояли на виступі

вище від неї, а доти й потім просувалися по східцях, що їх вирубував у льоду передній провідник і вирівнювали носії. Сніговий обвал, треба сказати, найдужче вражає своїми провісниками: вгорі раптом здіймається страшенний гуркіт, що моторошним гулом відлунює в синіх глибинах урвищ, а коли снігова верства починає сповзати, ефект уже вочевидь не той — летять собі брили завбільшки майже на людський зріст, та й годі.

— Живі? — запитав провідник.

— І навіть веселі! — відгукнувся я.

— Любий, — озвалась матуся, — сподіваюся, тут не дуже небезпечно?

— Не більше, ніж на Трафальгар-сквер, — відповів я. — Ану, матусю, гоп!

І вона на диво спритно скочила вгору.

Протилежним схилом ми дісталися нарешті до майданчика, вкритого щільно злежаним снігом. Тут можна було зупинитися й підкріпитись. Ох, як же ми з матусею були раді перепочити й поїсти! На жаль, наші взаємини з провідниками й носіями тут іще більше ускладнились. Я їх трохи подратував своїми жартами ще тоді, як падало каміння, а тепер вони зняли страшенну бучу, коли замість звичайного коньяку ми запропонували їм безалкогольний імбировий напій. "Та ви хоч скуштуйте!" — вмовляли ми їх. "І в рот не візьмемо!" — відповідали вони. Якийсь час тут, високо під хмарами, у розрідженому гірському повітрі точилася химерна суперечка про цінність харчів і переваги бутербродів з горіховою пастою. Наші супутники були з числа тих диваків, що вперто тримаються за шкідливу їжу. Вони вимагали м’яса, спиртного, тютюну. Ви б, мабуть, і самі подумали, що люди, котрі цілий вік живуть серед незайманої природи, віддадуть перевагу таким натуральним продуктам,

як плазмон, протоз, пролбоз, дигестій і т. ін. Якби ж то! Вони аж тремтіли ла плодами розбещеної цивілізації! А коли я спробував щось сказати про те, яка корисна джерельна вода, один із носіїв дуже так промовисто сплюнув у провалля. Від цієї хвилини загладити наш конфлікт стало неможливо.

Десь о пів на дванадцяту ми рушили далі — після марної спроби старшого провідника умовити нас вернутись назад. Невдовзі ми підійшли до найважчого, мабуть, місця у сходженні на Пік Смерті — вузького окрайку, що тягся до сніжної рівнини попід гребенем гори. Та несподівано ми попали в потік теплого вітру, що віяв з південного заходу, і все тут, за словами провідника, сьогодні було не так, як завжди. Звичайно цей окрайок являв собою смужку криги над скелею. А цього дня вона була рухла, м’яка, отож видовбати заглибину й поставити в неї ногу було дуже легко.

— Оце звідси й упала група містера Томлінсона, — сказав нам один із носіїв, коли ми вже хвилин десять як ішли окрайком.

— Декому не штука випасти і з ліжка з запоною! — кинув я.

— Поки ми повернемось, ця стежка геть замерзне, — пробурчав другий провідник. — А заразом і ми з вашим напоєм для зігрівання...

— Натягайте як можна тугіше вірьовку! — наказав я.

Згодом матуся вже почала стомлюватись, але трапився рятівний виступ, і ми знов спакували стареньку в гамак — з нього стирчали тільки її ноги — й ретельно обв’язали вірьовкою.

Матуся трохи посмикувала нас, коли гамак, повільно крутячись, зависав над прірвою і в усіх виникало враження неминучої загибелі.

— Любий, скажи, це нічого, що я вас посмикую? — спитала вона, коли почався перший ризикований підйом.

— Ну що ти! — відповів я. — Але коли ти знов міцно станеш на ноги, справи підуть куди швидше.

— А ти певен, любий, що тут немає небезпеки?

— Аніякісінької!

— Я тебе не стомлюю?

— Ти мене підбадьорюєш!

— А помилуватися звідси таки є чим! — зауважила матуся.

Та невдовзі краєвид від наших очей сховався, все довкола затягли хмари, і в повітрі закружляв мокрий лапатий сніг.

О пів на другу ми вийшли на верхнє плоскогір’я. Сніг тут був надзвичайно м’який, і старший провідник провалився в нього аж по пахви.

— Пірнаю! — вигукнув я і розпластався на снігу, немов плавець.

Так ми помалу просувалися до вершини. Ми робили невеликий ривок, потім зупинялися, щоб перевести дух, і тягли за собою далі матусю в її гамаку. Часом сніг траплявся твердий, і ми легко ковзали по його поверхні; але місцями він так розкис, що ми просто пірнали в нього й розбризкували його на всі боки. А якось я ступив на самісінький край, снігова брила надломилася піді мною, і врятувався я тільки завдяки прив’язаній до мене вірьовці. Так ми до третьої години дісталися без особливих пригод на вершину. Це була гола скеля звичайної

пірамідальної форми, увінчана піком. Одне слово, нічого такого, заради чого варто було б здіймати галас. Важкі, пошматовані снігові хмари розвіялися, сонце яскраво світило над нашими головами, і в нас було таке враження, ніби під нами вся Швейцарія, — дивись, милуйся. А готель "Магенруе" лежав біля самісіньких наших ніг — трохи опусти підборіддя й побачиш.

Ми посідали навпочіпки круг кам’яного піка, і нашим супутникам усе ж таки довелося скуштувати імбирового напою та вегетаріанських бутербродів. Я сяк-так надряпав на камені кілька слів, якими повідомляв, що дійшов сюди на найпростіших харчах і поставив таким чином своєрідний рекорд.

Звідси, з вершини, засніжені плоскогір’я на північно-східному схилі здавалися дуже привабливими, і я запитав старшого провідника, чому альпіністи не підіймаються з цього боку. Він пробурмотів щось про обриви та урвища своєю малозрозумілою німецькою мовою.

Досі ми сходили на вершину, як і всі люди, хіба трішечки повільніше, ніж хотілося б. Зате коли почали спускатися, моя природна схильність до оригінальності дала про себе знати на повну силу. Повертатися через верхнє засніжене плато? Про це я не хотів і слухати! Тим більше, що руки й ноги в матусі геть закоцюбли. Я запропонував їй трохи пострибати, але не встиг схопити її за руку, як вона посковзнулась, упала, спробувала звестися на ноги й, замість рушити, як належало, нагору, полетіла перекидом до схилу вниз і так проклала шлях до тих клятих урвищ та обривів над нижнім плато, про які нам казав провідник.

Не гаючи жодної секунди, я кинувся вслід за нею, немов гірськолижник на старті, не випускаючи з рук кригоруба. Я не зовсім усвідомлював, що збирався робити, та, мабуть, мав намір перехопити матусю й пригальмувати її падіння. Так чи так, а мені це не вдалося. Вже через півхвилини я посковзнувся, впав і полетів навсидьки вниз, не маючи надії спинитися.

Найбільші відкриття, як відомо, — наслідок випадковостей, і я стверджую, що ми з матусею відкрили тоді два нові, зовсім особливі способи спускатися з гір. Для цього потрібні такі передумови: по-перше, гірський схил із шаром м’якого талого снігу на крижаній кірці; по-друге, урвище із засніженим схилом, нагорі крутіше, ніж унизу; по-третє, ще кілька снігових схилів і прірв — залежно від уподобань учасників спуску; і, по-четверте, яке-небудь укрите снігом плато або не дуже потрісканий льодовик чи просто зручний, не дуже кам’янистий схил. І тоді ви покотитесь, як по жолобу!

Матуся застосувала боковий прийом і котилася клубочком. Вона впала в липкий сніг, і вже через півхвилини з неї утворилася прекрасна сніжка, головну масу якої становив сніг із лавини — такий чистий і добірний, про який можна тільки мріяти. Перед матусею ішов щільний шар снігу, що, власне, й було основою обох наших методів. Головне тут — щоб ви впали на свою порцію снігу, бо якщо вона впаде на вас, тоді вам просто кінець. А ще треба, щоб у цю сніжку не потрапили камінці.

Щодо мене, то я пройшов, як снігоочисник, і приземлився раніше від матусі, хоч летів і повільніше за неї і, може, без такої грації. Зате з більшою гідністю. Крім того, по дорозі я куди більше побачив. І все ж таки політ був досить стрімкий. Не встиг я перевести дух, як матуся промайнула над краєм скелі і зникла в повітрі.

Весь політ до тієї миті, коли я вибрався з прірви, нагадував скажений спуск із гори на санках, а ще це було мов уві сні.

Колись я гадав, що падати, мабуть, дуже страшно. А виявляється — анітрішечки! Я ладен був летіти в тому сніжному хмаровинні хоч і цілий, тиждень, так спокійно було мені на душі. Я мав тоді таке відчуття, наче вже помер і все, що тепер діється, втратило будь-яке значення. Ні, мені було не страшно, анітрохи. Зате ніщо й не заважало. Гуп! Ми на щось наскочили, і я вже думав, що зараз розлечуся на гамуз. Але нас просто перекинуло на нижню частину вкритого снігом схилу, та ще й так круто, що на мить ми мовби аж зупинилися. А тоді знов покотилися вниз.

Тепер я бачив уже мало, бо вся голова в мене була заліплена снігом — з-під нього стриміли тільки мої ноги. Одне слово, така собі напівсидяча поза. Зненацька я полетів повільніше, потім знову швидше, об щось легенько вдарився, тоді вдарився дужче, вдарився ще раз, і ще й нарешті завмер. Я лежав під снігом, до того ж на боку — на праве плече мені налягла важка снігова брила.

Хвилю я сидів нерухомо, щасливий, що все це скінчилось. І раптом у мене прокинулася тривога: а що ж із матусею? І я почав виборсуватися з-під снігу. Було це не так просто, як може здатися: сніг — місцями твердий, місцями м’який — перетворився на своєрідну гігантську губку, і я, розлютившись, гріб руками й лаявся на всі заставки, поки нарешті домігся свого. Я виліз із-під снігу й побачив, що стою на краю величезної кучугури, зовсім поруч із верхів’ям льодовика Магенруе. А вгорі, праворуч від льодовика й ближче до протилежного схилу, у величезній сніжці, що розпалася навпіл, ворушиться ніби якась чорна мурашка.

Я склав руки рупором і закричав, як умів, посольському: "Іо-іодель-ді!" А тоді бачу — матуся махає мені рукою!

Добирався я до неї добрих хвилин двадцять. Не забуваючи про свій потяг до розколин, я обходив кожну з них десятою дорогою. І коли до матусі залишалося вже кілька кроків, я побачив, що обличчя в неї стривожене.

— Що ти зробив з провідниками? — запитала вона.

— У них важка ноша, — відповів я. — Вони спускаються іншим шляхом. А тобі сподобався цей спуск?

— Не дуже, любий, — сказала матуся. — Та скоро я, здається, звикну до всього. А якою дорогою ми підемо далі?

Я вирішив, що краще нам пошукати стежку через бергшрунд, — якщо не помиляюся, це називають так, — а звідти вибратися на скелі зі східного боку глетчера.

Подолавши цей шлях, ми вже без перешкод спустилися просто до готелю.

Коли ми повернулися, нас зустріли з такою заздрістю й недоброзичливістю, якої я не бачив ні доти, ні потім. Спершу альпіністи спробували довести, що до вершини ми так і не дісталися. Та коли матуся подала свій гордий голосок, вони облишили свою образливу спробу. До того ж у нас були свідки — провідники та носії (вони, правда, все ще спускалися). Коли мешканці готелю спитали про них, я сказав:

— Вони користуються вашими методами і з’являться, мабуть, завтра вранці або й пізніше.

Це моїх співрозмовників не втішило... Я заявив, що поставив рекорд. А вони відповіли, що я вдався до незаконного прийому.

— Якщо я вважаю, — казав я, — що для спуску можна скористатися сніговим обвалом, то яке діло до цього вам? Спершу ви заявили, нібито ми з матусею на ту кляту гору не виліземо, а коли нам це вдалося, вигадуєте тисячу правил, щоб перекреслити наш успіх. На другий раз ви, чого доброго, ще заявите, що ковзати взагалі заборонено. Я поставив рекорд, ви добре знаєте, і саме це страшенно вас дратує. Просто ви, шановні добродії, ніякого біса не тямите в тому, що робите! А є дуже зручний і швидкий спосіб спускатися згори, і вам би слід про це знати!..

— Але ж у вас був один шанс із тисячі повернутися назад живими!

— Дурниці! Так можуть любісінько спускатися всі. Крім педантів, звісно. А вам, шановні мої, раджу потренуватися падати зі скель у сніг. Це дуже легко. І ніякої тобі небезпеки, коли знаєш, що й до чого.

— Послухайте, юначе, — мовив остаркуватий молодик із сивою борідкою, — ви, бачу, ніяк не візьмете втямки, що чудом залишилися з цією жінкою живі!..

— Все це гола теорія! — урвав я його. — Я взагалі не розумію, шановні, чого ви припхалися до Швейцарії?! Бувши вами, я придумав би якусь гру під назвою "Альпініст" і підраховував, у кого скільки очок. Одначе ти стомилася, матусю. Тобі зараз треба поїсти гаряченького й лягти в теплу постіль. Я не будитиму тебе днів два.

Яка ж нестерпна людям чужа оригінальність!

© УЕЛЛС Герберт. У безодні: Оповідання. — К.: Веселка, 1988. — 312 с. ("Пригоди. Фантастика").

© ЛОГВИНЕНКО О. П., переклад з англійської, 1988.